แถลงการณ์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.)
เรื่อง สิทธิเด็กกรณี “หยก” ไม่มีชื่อในระบบการศึกษาของรัฐ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ได้ติดตามสถานการณ์กรณี “หยก” เยาวชนวัย 15 ปี ประสบปัญหาการเข้าถึงสิทธิทางการศึกษามาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ “หยก” ยังถูกควบคุมตัวอยู่ในสถานพินิจ โดยได้ประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนกับโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการเพื่อให้ได้เข้าเรียน ซึ่ง “หยก” ได้เข้าเรียนเป็นเวลาเกือบหนึ่งเดือนแล้ว

ต่อมา โรงเรียนได้ออกแถลงการณ์ระบุว่า ยังไม่ได้บันทึกชื่อของ “หยก” ในระบบจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล (Data Management Center - DMC) เนื่องจากไม่มีผู้ปกครองมาดำเนินการมอบตัวตามเงื่อนไขที่กำหนด ทำให้ไม่มีสถานะเป็นนักเรียนของโรงเรียน

กสม. ยืนยันสิทธิทางการศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่รัฐต้องประกันให้เด็กทุกคน อันสอดคล้องและเป็นไปตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child - CRC) ที่ประเทศไทยเป็นภาคีและมีพันธกรณีต้องปฏิบัติตาม การพิจารณาและดำเนินการใด ๆ ของโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ

กสม. เห็นว่า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ในฐานะหน่วยงานต้นสังกัดของโรงเรียน ควรเร่งพิจารณาหาทางแก้ไขปัญหาร่วมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ “หยก” ได้อยู่ในระบบการศึกษา สำหรับกรณีปัญหาเกี่ยวกับผู้ปกครองตามมาตรา 4 และมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 นั้น กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รวมถึงพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายดังกล่าวควรเข้ามาทำหน้าที่ร่วมกับทีมสหวิชาชีพเพื่อดูแล คุ้มครองสิทธิและสวัสดิภาพของเด็กเป็นการเร่งด่วน ขณะเดียวกัน ทุกฝ่ายควรช่วยกันทำให้สถานการณ์คลี่คลายและสร้างความเข้าใจต่อกันมากกว่าสร้างความขัดแย้ง และไม่ควรส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าไปในโรงเรียน

ทั้งนี้ กสม. พร้อมเป็นหน่วยงานกลางในการเปิดพื้นที่พูดคุยร่วมกันของทุกฝ่ายเพื่อหาทางออกเรื่องดังกล่าว โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กรวมทั้งประโยชน์ส่วนรวม และจะประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนกรณีของ “หยก” อย่างต่อเนื่องต่อไป เพราะเด็กทุกคนต้องไม่ถูกตัดออกจากระบบการศึกษาไม่ว่ากรณีใด

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
19 มิถุนายน 2566